

Annales Episcoporvm Slesvicensivm

Cypraeus, Johann Adolph Coloniæ Agrippinæ, 1634

Capvt XXI. Olavs

<u>urn:nbn:de:hbz:466:1-64615</u>

CAPVT XXI.

O L A v s Rex Daniæ 91. Anno Christi 1376. & Norvvegiæ post mortem Patris Harquini Anno Christi 1381. Natus 1365. obijt 1387. Soræ sepultus, primum Norvvegiæ Regnum iure hareditario ex morte Patris obtinuit.

CCASIONE ac recordatione Regis huius Daniæ & Norvvegiæ Olai, intermittere non possum, quin hic simul alterius quoque Olai mentionem faciam Sanctissimi ac Beatissimi Regis Norvvegiæ, quamuis longoante tempore vixerit, (atate nimirum Kanuti anno 1028.) cuius memoria ac Festiuitas ab omnibus Septentrionalibus Oceani populis, etiam in mea Patria, Ducatu ac Vrbe Slesuicensi, olim summa solennitate celebrata ac honorata fuit. De co autem vetustissimus Scriptor Adamus libr. 2. cap. 40. histor. Eccles. sic commemorat. Inter Cnut & Olaph Regem Northmannorum continuum fuit bellum, non cessauit omnibus diebus vita eorum: Danis pro imperio certantibus: Northmannis vero repugnantibus pro libertate. In quare, iustior mihi visa est causa Olaph, cui bellum necessarium magis fuit, quam voluntarium. Si quando autem tempus à bellorum motibus quietum erat, idem Olaph iudicio & iustitia Regnum gubernabat. Dicunt enim inter catera virtutum opera, magnum zelum Des eum habuisse, vt maleficos de terra disperderet, quorum numero cum tota barbaries exundet, pracipue vero Norvvegia regio talibus monstris plena est. Nam diuini, & augures, & magi, & incantatores, cate-2 rig,

o de

pore

nsis.

ıfli

. 8.

que

an-

eli-

rem

fa=

ım

cto

IS,

lie

rig, satellites Antichristi habitant ibi , quorum prestigiis & miraculis infelices anima ludibrio demonibus babentur. Hos omnes, & huiusmodi Beatisimus Rex Olaph persegui decreuit, vt sublatis scandalis, firmius in Regno suo claresceret Christiana Religio. Habuitg, secum Episcopos multos & Presbyteros ab Anglia, quorum monitis & doctrina, ipfe cor fuum Deo praparauit, subiectuma, populum ad regendum commisit, quorum clari doctrina & virtutibus erant Sigfrid Gunichil, Rudolph & Bernhard. Hi etiam iussu Regis, ad Suediam, Gothiam, & ad omnes infulas, que trans Northmanniam, accesserunt, Euangelizantes Barbaris verbum Dei & Regnum Iesu Christi. Misit & nuntium ad Archiepiscopum nostrum Vnvvannum cum muneribus, petens, vt eius Episcopos benigne reciperet, suosq, adeum mitteret, qui rudem populum Northmannorum in Christianitateconfortarent.

Subijcit autem his, alterius Olai Regis Suetiz, priori vt nomine, ita quoque virtute, pietate, & moribus per quam similis, res gestas, Adamus sequenti-

bus verbis.

Simili Religionis amore alter Olaph in Suetia dicitur floruisse. Is subditos sibi populos ad Christianam sidem connertere volens, magno laborauit studio, vt Templum Idolorum, quod in medio Suconiæ situm est. Opsala, destrueretur. Cuius intentionem Pagani metuentes, placitum cum Rege suo tale constituisse dicuntur, vt, si ipse vellet esse Christianus, optimam Suetiæ Regionem, quam vellet, suo iure teneret, in qua Ecclesiam & Christianitatem constituens, nemini de populo vim recedendi à cultura Deorum inferret, nisi qui sponte cuperet ad Christum conuerti. Huiusmodi Rex placito gauisus, mox in Occidentali Gothia, qua Danis proxima est vel Northmannis, Ecclesiam Deo, sedemá, fundauit Episcopalem.

Het est Ciuitas Scarana maxima, in qua petente Chrifiianisimo Rege Olaph, primus ab Vnvvano Archiepifcopo, Thrugot ordinatus est. Ille Vir strenuè legationam suam perfecit in Gentibus, duos Nobiles populos Gothorum suo labore Christo lucratus, perg, illum Episcopum
Rex Olaph ingentia Metrapolita Vnvvanno direxit munera,&c.

Sequitur porro in Adamo historico, Gloriosissimi Olaph Regis Norvvegiæ siue Nortmanniæ Marty-

rij descriptio hisce verbis.

110

14-

aph

Re-

2 E --

mi-

ina

10-

an-

Des

100-

erus

ques

01%

20

0-

tti-

tur

012-

ım

la-

1.050

, ft

71-

11-

ad

10%

th-

17730

Ice

Olaph igitur Clarisimus Northmannorum Rex, contra Cnut Regem Danorum, qui Regnum suum impugnauerat, perpetuo decertabat pralio, tandemá, ferunt: Beatissimum Regem Olaph, seditione Principum, quorum mulieres ipse propter maleficia sustulit, è Regno depulsum Norvvegia, & regnauit Cnut in Northmannia simul & Dania, & (quod nulli Regum prius contingere potuit) in Anglia. Olaph vero totam suam spem in Deo ponens, ad comprimendos Idololatras denuo bellum instaurat. Olaph auxilio habuit Regem Rutzlorum & Suconum, cuius filiam habuit, & de populis Infularum infinitam congregans multitudinem, patrium Regnum vi & armis cepit. Rex igitur Christianisimus, Fortitudine in hostes, & iustitia in suos celebris, ad hoc in Regnum se credidit à Deo restitutum, vt iam tunc nemini parcere deberet, qui vel magnus permanere vellet, aut Christianus sieri nollet. Et cum magna ex parte votum impleuit, pauci qui permanserant ex Magis in vitionem eorum, quos Rex damnauit, & ipsum obtruncare non dubitarunt. Aly dicunt, eum in bello peremptum: quidam vero in medio populi circo ad ludibrium magis expositum. Scribunt alij, eum in gratiam Cnut Regus latenter occisum, quod & verum esse non diffidimus, eò, quod Regnum eius inuasit. Igitur Olaph Rex & Martyr (vt credimus) tali fine consummatus 358 Hiftoria Ecclesiaft.

demis, cum decenti honore tumulatum, vbi hodieg, plurimis miraculis & fanctitatibus, qua per eum fiunt, Dominus oftendere dignatus est, quanti meriti sit in calis, qui sic glorificatur in terris. Agitur festiuitas passonis eius 4. Kalendas Augusti, omnibus Septentrionalibus Oceani populis, Northmannorum, Sueonum, Gothorum, Sembrorum, Danorum, at que Slauorum, aterno cultumemorabilis.

In sempiternam Sanctissimi huius Regis ac Gloriosissimi Martyris Olai memoriam, verba ex Breuiario nostro Slesuicensi itidem hic asseribere placet. Vbi consueto more præmittitur primum Oratio.

Deus, qui Beatum Olaum Regem & Martyrem, magna virtute & mirabili scientia ditasti, & hodierna die ad inesfabilem gloriam sublimasti, concede nobis famulis tuis, eius intercedentibus meritis, antiqui hostis machinamenta superare, & ad societatem supernorum Ciuium feliciter peruevire. Per Dominum &c.

Sequitur Sanctissimæ eius vitæ, rerumý; præclarè gestarum & Gloriosissimi tandem Martyrij breuis

descriptio.

Gloriosus Rex Olaus, ad sidem Christi in Angliaest conuersus; sed Rothomagi Baptismum suscepit. Qui statim seruore sidei Apostolicum sumens officium, sidem Christi in diuersis partibus pradicauit, innumerabilem ja multitudinem
Domino acquisiuit. Sed è conuerso in Regno Norvvegia
à quibusdam malis, multas pertulit tribulationes: donec eorum multitudini resistere non valens, secessit in
Iuciam: vbi à Rege illius Prouincia honorisicè est receptus, és per tempus aliquod ibi mansit. Deinde Diuino instinctu per Suecia sines rediens, obiecit se sponte periculis, paratus subire Martyrium propter Christum. Erat
nam-

namque eius doctrina operibus eorum valde contraria. Nam quidam, cuiusdam Kanuti aduersarij eius, muneribus corrupti, quidam propria malitia accensi, nouam legem pavernis legibus contrariam recusantes, ordinato exercitu in loco qui nunc dicitur Stickelstede Regem bello exceperune. Quibus ille cum paucis occurrens occubuit, pro temporali Regno accipiens aternum 4. Kalendas Augusti Anno Incarnationis Dominica M. XXVIII. Nocte vero pracedente diem obitus sui, apparuit ei Dominus dicens. Veni electe mi, vt laborum tuorum fructum accipias in lætitia sempiterna. Qua visione, inestimabili gaudio repletus, intellexit iam Diuinitus, quid significat Scala, quam prius in somnis viderat erectam in calis. Per quam vtique, ad cœlestem gloriam erat ascensurus. Post mortem autem ipsius, multis eum Dominus miraculis illustrauit; de quibus hic aliqua subnectuntur. Cum in domo quadam, Sanctissimum corpus eius vulneratum, ministri lauassent, eiecta est ante hospitium aqua mixta sanguine, qui defluxerat de plagis eius. Accidit autem, vt quidam cœcus ante domum transiens caderet in eodem loco. Cumq, digitos madefactos cum dicta aqua ad oculos suos reduceret, continuò clarum visum recepit. Contigit etiam san-Eto Viro adhuc viuenti, in quadam die Dominica, virgulam forte vbi residebat inuentam, cultello, quem manutenebat inscindere, immemor quod dies Dominica esset. Vnus autem de astantibus indirecte eum admonuit dicens, Domine mi Rex, cras est secunda feria. Qua commonitione Rex ad se reuersus, doluit, & omnes dolaturas virga colligens, super nudam manum suam totaliter combustit. Quibus combustis manus eius illasa remansit. Erat in Dacia quidam Prapositus valde peruersus, qui Beato Olao & eius miraculis frequenter derogabat. Hic habebat ancillam Natione Norvvegensem B. Olao valde deuotam. Dum autem quadam vice adueniret eius Festivitas, dictus Prapositus

Z

~11(

lu-

Do-

ca-

\$10a

ibus

um,

me-

10-

Bre.

pla-

Ira4

gna

nef-

pe-

ue-

cla-

euis

7011-

fer-

e di-

nem

egia

do-

ep-

icu-

Erat

coegit eandem ancillam ex sola malitia temerare Festum eius, coquendo panes. Ipsa autem inuita & coasta Imperium adimpleuit, cum gemitu inuocans sanctum Martyrem: vt cum aliquo signo peruersitatem Prapositi refranaret. Mira res: vno eodemque momento Præpositus cœcitate percutitur, & panes in clibano in lapides conuertuntur. Hac Breuiar.

Huius Sanctissimi ac Religiosissimi Regis Olai ætate, vixit ac sloruit quoque Vir Pius ac Deuotus Theodogarus Regis Capellanus, cuius quoque memoriam, ac vitam sanctissimam hic silentio præterire, indignum omnino foret: de quo insuper Breuiarium nostrum Slesuicense ab Episcopo Godscalco de Aleuelde editum ita habet. Oratio.

Deus, qui populo tuo salutis aterna Beatum Theodogarum Prosessorem, Sacerdotemá, tuum, Ministrum tribuisti, prasta quasumus, vt quem Doctorem habuimus in terris, intercessorem habere mereamur in calis. Per Dominum &c.

Vitæ rerumq; eius gestarum descriptio ex eodem Breuiario.

Cum in diuersis locis, Sanctorum Patrum Origine ac Religione, polleret Ecclesia, Beatus Theodogarus ex honestu originem ducens parentibus, in terra Thuringia nouum sydus apparuit. In terra incognita Deo cognitus extitit. Et inter Gentes barbaras ac rudes, tanquam lilium interspinas pungentes, feliciser sloruit. Sanè, nec sine quodam cœlesti prasagio tam Festiui Nominis titulo insignitus est. Theodogarus namque, quasi Deo charus dicitur. Si vtique & interpretatio Nominis digno intellectu consideretur. Verè etenim se Deo charum exhibut, dum piè & iustè viuendo in diebus suis placuit Deo, & inuentus est iustus. Hic à primo slore pueritia sua literis traditus, literarum scientia claruit,

Slefuic. & Holfat.

361

ruit. Quodque preciosius est. Quicquid in Sanctis Codicibus legebat, Sanctis operibus depingebat. Ad virilem vero atate accedens, viriliter se agens, memor Domini dicetis. Qui reliquit Patrem aut Matrem aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet. Relicta igitur Patria & cognatione sua, tanquam alter Abraham de terra & cognatione sua exiuit, & sic Deo ordinate terram Anglicam expetiuit. Ibi autem breui tempore commoratus, & non Anglice sed Angelice conversatus, ad hoc ascensiones in corde suo disposuit, ve iret de Virtute in Virtutem, donec videretur Deus Deorum in Syon. De bonis itaque ad meliora volens procedere, nauem ingressus fauente Deo, flante vento secundo, Norvvegiam peruenit. Has in terra Vir Dei honesta conversatione percelebris, sacerdotij dignitate meruit insigniri. Vndè & Olaus Rex, audita eius fama, eum ad se accersiri pracepit, suumque Capellanum effecit. Et quia Dominus amauit illum, magnificauit eum in conspectu Regis illius. Nam & Homo Dei Horas Canonicas, & Missas, caterag, diuina Officia deuotè celebrando, pro Rege cœlesti, Regi serniebat terreno. Verbum Dei etiam pradicando in timore & iusiitia cor Regis confirmabat. At Rex gratisime verba prædicantis suscipiebat. Factum est autem post Inclyti Regis obitum, Sanctus contristatus & conturbatus valde, pro ipso lachrymas & preces frequenter fudit ad Dominum, ipsamá, terram relinquens ad patres Dacia se transtulit, vt arida corda Barbarorum Fluuis falutaris doctrina irrigaret, populos incredulos ad fidem Christi converteret. Conversa autem multitudine non pauca, oppidum quod appellatur Westervvick ingressus, Verbum Dei considenter prædicauit: ibidemá innumeras animas Diabolo subtraxit & Deo acquisiuit. Sed quoniam in eodem loco, nulla adhuc constructa fuerat Ecclesia, ipse tanquam pauper Christi, virgis & viminis bus dato pretio acquisitis, paucam ibidem in honorem Dei erexit Basilicam: in qua Sancta Missarum solennia celebra-

Z 5

bat.

cs

bat & pro populo Dei frequenter orabat. Hac Breuiarium.
Anno 1380. Prior Olaus, (de quo initio dictum) Danorum, Slauorum, Gothorumg, Rex, & verus hares Suetia, immunitatem à Maioribus concessam, Capitulo Slesnicensi, eiusque Colonis consirmauit, vt nec à quoquam mulctari, nec
alibi, quam coram Capitulo conuentri debeant.

Ericus IX. à Margareta adoptatus Anno C. 1336. Rex Dania 92. Norvvegia & Suecia Anno C 1411. electus ac confecratus fuit: post diuturna & dissicilia bella cum Ducibus Slesuicensibus & Anza ciuitatibus gesta, tandem Regniquabernationem deserens Anno C. 1439. inque Pomeraniam rediens, in quiete & ocio consenuit. Obijt Anno 1459. Cuius Coniux Philippa Henrici Quarti Herfordia & Essexia Comitis silia Anno 1406 nupta. Obijt 1430.

Henricus turpi conatur fraude nefandus
Flaminis expulfi contemerare fidem.
Fædere cum Ducibus pacto, fit Praful intquus
Dignag, sed meritis Pramia ritè tulit.

Henricus van dem See Nobilis, Episcopus Slesuicensis electus est. Fuit is Cancellarius Nicolai Comitis Holsatiæ, Stormariæ, & Schovvenburg, & Gerhardi Ducis Slesuicensis, Comitis Holsatiæ, Stormariæ & Schovvenburg, quorum præsidio & authoritate ad Episcopatum euectus fuit. Nam & eorum partes secutus fuerat, cum adhuc Præpositus esfet, & in persequendo Iohanne Episcopo sese administrum præbuerat. Qui primò confilium dedisse fertur Comitibus, vt arcem Suavestede reciperent anno quinto, postquam eam Iohannes Episcopus Reginæ Margaretæ oppignorasset,& pro omnibus prouentibus quotannnis 300. marcas Lubecæ soluendas, vt supra notauimus, pactus effet. Qua de causa apud Comites gratiosus, Danis autem exosus fuit, vsque adeò, vt Petrus Archiepiscopus Lundensis in illa electioSlesuic. & Holfat.

363

nem consentire, & illam voce & authoritate comprobare & confirmare recusauerit : imo interdicto promulgato prohibuerit, ne bona & prouentus Episcopales Henrico de See traderetur, quod Electio rite ac legitime facta no esset, certis de causis, donec litis pédentia super Diœcesi Slesuicensi in curia Romana mota, per sententiam definitiuam sopita ac determinata esset: fructus quoque in sequestro positi fuerunt sub manibus Honorabilium Virorum, Nicolai Wulfardi Canonici Hadersleuiensis, & Petri Figolphi Presbyteri Flensburgensis, pro Episcopo Slesuicensi, litis pendentis victoriam in curia Romana obtinenti, vt & illi post deductionem onerum integrè reservarentur. Fuit hoc anno 1425. Quæ tamen inhibitiones reuocatæ fuerunt coram Capitulo Londensi in præsentia virorum Nobilium anno sequenti: idque ostendunt verba eius Decreti. Sie nune cassamus reputantes pro Episcopo vero, &c. Anno 1426. Quo anno primum Henricus vam See, pro Episcopo Slesuicensi, à Lundensi Archiepiscopo agnoscitur & habetur. Episcopi autem huius administratio & imperium diutur. num non fuit, Nam biennio post, Episcopatum libereresignauit Episcopo Nicolao. Hic Episcopus cum Comitibus Holfatia, Hinrico & Nicolao, postquam arcem Suauestede occupassent, transegit, idque de consensu Capituli, fidemque ac insiurandum dedit, quoad viueret, nunqua se in posterum commissuru aut passurum, vt ex eo castro Duces Sesuicenses detriméto aliquo afficiantur: neq; Duces castro Suauestediano damnum ynquam illaturos esse. Qua de causa & ciues Hamburgenses Anno 1427. Iohannem Kletzken, Consulem captum in ædibus Bedelli detinuerunt & asseruarunt, quod in expeditione contra Castrum Suauestede cum alijs & ipse repertus esset.

Hac tempestate Anno 1423. antiqua ac gravissima illa controuersia, de Feudo Ducatus Slesuicensis, multis retro annis inter Reges Daniæ & Duces Slesuicenses acerrime agitata, quæque plurimas turbas & contentiones excitauerat, iterum mota ac redintegrata fuit: Erico Rege non quidem nude ac simpliciter predictum Ducatus Slesuicensis Feudum Ducibus Slesuicensibus abnuente & conferre detrectante, sed vtillud pure ac simpliciter Regiac Regno Daniæ resignarent, summopere annitente ac postulante. De qua controuersia, cum inter illos conuenire non poterat, tandem post multas disceptationes ad Sigismundum Imperatorem Constantiæ tunc temporis Comitia celebrantem, à Rege Erico delata fuit, eiusque hac dere confilium & iudicium summopere petitum & exquisitum fuit. Qui causa cognita, non multo post Henricum Glogouiæ Ducem, Budissinæ, Gorlitij, & Sittauix præsectum ablegauit, vt si vllo pacto sieri posset, dissidium hoc amice & placide inter partes dissidentes componeret. Hictentatis omnibus amica & pacificæ transactionis vijs ac remedijs, postquam omnisuo studio ac conatu, necquicquam se promouere cerneret, tandem eò rem deduxit, vt vtring; Sigismundum Imperatorem, supremum huius Controuersiæ iudicem ac arbitrum eligerent, ab eiusque sententia ac decisione se sirmiter staturos esse, vtrinque compromitterent ac pollicerentur. Qui re deliberata, & vtraque litigantium parte Budam vocata, hanc sententiam tulit, non definitiuam, sed interlocutoriam tantum, donec vtrimque ius & actionem luam persequerentur. Nos sigismundus Rex prefatus arbiter, per dictas partes electus, vigore compromisi in nos fa-Hi, dicimus, decernimus, laudamus, & arbitramur, & hu scriptis pronunciamus: Totam Iutiam Australem, in qua lituaSlesuic. & Holfat.

situata sunt, Slesvvick & Gottorp, & alia loca ad ipsam Iutiam pertinentia, vna cum sylua Danica, & Infula Alsen, Prouincia & Frisia vulgariter Heerden nominata, cum omnibus iuribus & pertinentijs, pertinuisse & pertinere debere iure directi ac vtilis Dominij, ad Regem ac Regnum Dacia: ipsumá, inducendum fore & induci debere in possessionem Ducatus supradicti, & terrarum cum suis pertinentijs, vt supra, pranarratarum: & dictis Henrico, Adolpho, & Gerhardo, Comitibus prafatis, in & Super dicto Ducatu & terris suis cum pertinentijs, vt supra, nullum ius ratione Feudi competisse, & adhuc competere. Et itaper banc nostram arbitralem sententiam, secundum allegata & probata, in his scriptis definimus & arbitramur pro iure, dictis partibus super alijs hinc inde petitus ex causis animum nostrum mouentibus, vtrique parti actionem reservantes. In quorum omnium & singulorum prescriptorum sidem, presentes nostras literas fieri fecimus, sigillifa, nostra Maiestaris appensione muniri. Data, lecta, & exhibita est præsens sententia & arbitrium Bude Anno 1624. 28. luny. Qua sententia promulgata Rex Ericus postca pietatis ac deuotionis studio in Terra Sanctam iter suscepit, &c. Comes Hinricus vna dierum existens in Monasterio Bordesholm, fuerat ipsi relatum de quadam voce Angelica, qua ibidem inter psallentes in choro sapius ab aliquibus admodum dulciter audiebatur, quam vocem vt etiam audire posset, ingenti desiderio se ad Ecclesiam duci curauit, & vouit, si Deus sibi colestem ac Angelicam hanc vocem audire permiserit, quod tune dona sua Monasterio in sui & Parentum suorum memoriam donare ac elargiri vellet. Et cum vocem hanc audierat, reddit vota sua, Iudicium Villæ in Loop pro perpetua sua & parentum suorum memoria, omni anno singulariter cum Vigilijs & Missis solenniter peragenda, memorato Monasterio tradidit ac cocessit ad vsum. Dictusq. Henricus post plurima sua bona opera, non solum Patria & lucri

temporalis sed spiritualium personarum Atletha fortis circa Annum Domini 1421. (alij 27.) obijt in pace & sepultus est in Itzehoe sepulchro Parentum suorum. Hæc Continuator Helmoldi.

Anno 1406. adificata fuit à Rege Erico arx in Suantzen Konigsborch, hoc est, arx Regia nominata: sed & aliam non longe à villa VV elspang arcem struxit, & Terti a ad fluuiu Treia ex latere Ducatus. Arcibus hisce exadificatis, Exercitum collegit, & castra in lurgensburg posuit. Noctu autem Holsati Equites Sliam, vbi minima erat fluminis altitudo, vado transeunt & impetu in Danos facto, omnes ad vnum cadunt, & vna cum nauibus spoliant: Paulo post arcem Welfpang demoliuntur & solo aquant. Item arcem Fresenburgum, arcem Konigsbergum dereliquerunt. Holsatietiam eo tempore arcem Tunderensem recuperarunt.

Anno 1422. Fimbria à Danis vastata fuit, multis interfectis, & Virginibus Stupratis, & plurimis in Daniam abductis Henricus Dux Slesuici arcem Dorningam commeatu

subleuat, qua ab Erico Rege obsessa erat.

Circa idem tempus Ericus Rex Dacia, qui longo tempore fuit inimicus Holsatia, circa pradictum tempus colligi fecit Exercitum, ad destruendam terram Altzen, sicut Fimbria, & Capitaneum constituit, dictum Ivven Bruseken magnum Tyrannum. Et quando applicare volebant terra, dictus Ivven subitò expirauit, & ventus validus naues hincinde dispersit. Et sapius Dani congregati suerant ad hanc terram desolandam, sed semper Dominus Deus pugnauit pro eis. Nam inhabitantes terram Altzen, vouerunt omni anno ad Sanctum Cruorem in Wilsnack munera sua mittere, semela eò transmiserunt Calicem vuum pendentem sexginta marcis, ibidemá, in terra sua erexernnt vnam Capellam in honorem Sacrosancti Corporis Christi & Sanguinis Christi: ad cuius cultum peragendum quilibet in terra illa omni anno sua dona ac munera liberaliter conferebat. Hæc Anno Continuator Helmoldi.

Slesuic. & Holfat.

367

Anno 1423. Episcopus Henricus vendidit Pradium Satropholm 1500. marcis Lubecensibus Henrico ab Alefeld, vt ex literis super ea emptione confectis, qua Suavestedij sunt, colligitur. Anno 1423. Ea fuit hyemis asperitas of frigus, vt mercatores mari gelu indurato o concreto equitarent in glacie Lubeca in Borussiam vsque.

Anno 1425. Petrus Archiepiscopus Londensis, Suetia Primas cum fratribus suis, & Domino VViburgensi, Lagone Burglanensi, Petro Iohanne Roskildensi, Namane Ottonensi, Christierno Ripensi, Vlrico Arhusiiensi, ex parte Henrici Slestuicensis Hermanno Denen Canonico, & Vicario Iohanne Sello innouat & corrigit articulos quamplurimos, qui ante id tempus à suo pradecessore erant statuti & approbation Concilio Helsinburgi. Anno 1426. Holsati Fimbriam receperunt.

Anno 1426. Ericus Rex Danorum obsedit castrum Gottorp: & ciuitatem Slesuicensem. Quod ciuitates Hansiatica omnes agrè serentes, congregatione facta die vna & hora Regi per literas mandant de pace facienda. Quibus lectis omnes qui castrum obsederant, vallo quod secerat, relicto, obsidionem solueruut.

Anno 1427. Henricus vam See contulit Thefaurariam euidam Canonico Nicolao. Idem pecuniolam aliquam dedit pro memoria fua in Hackstede viginti nimirum marcas.

Anno 1428. VV ilhelmus Dux ope & presidio Holsatorum vicit oppidum Apenrade & castrum Burlund ca-

pit.

CA-